

Notitie nader onderzoek broedvogels en egel Slikkebaardweg 1 Heino

Projectgegevens

Opdr. gvr.: J. Mulderije
Betreft: Nader onderzoek broedvogels en egel
Locatie: Slikkebaardweg 1, Heino
Datum: 06-07-2021

Project: 21BPA13
Uitvoering: De Slijpkruik (J. Mossink, ecooloog)
Contactpersoon: J. Mossink (0683222610)
mossink@deslijpkruik.nl

1. Aanleiding en uitvoering onderzoeken

Voorliggende notitie beschrijft de bevindingen van nader onderzoek naar nesten van boerenzwaluw, zwarte roodstaart en egel aan de Slikkebaardweg 1 te Heino. In 2019 is een ecologische quickscan (Wegerif, 2019) uitgevoerd op de locatie in verband met het voornemen om de aanwezige schuur te verbouwen tot woning. Destijds is vastgesteld dat de schuur mogelijk als nestplaats dient voor boerenzwaluw en zwarte roodstaart. Nesten van boerenzwaluw zijn in Overijssel jaarrond beschermd, categorie 3. Nesten van zwarte roodstaart zijn in Overijssel jaarrond beschermd categorie 5. Daarnaast zijn in de quickscan negatieve effecten op de egel niet voldoende uitgesloten terwijl deze soort na uitvoering van de quickscan van de provinciale vrijstellingslijst is geschrapt.

Vanwege bovenstaande constatering is in juni 2021 aanvullend onderzoek uitgevoerd naar nesten van boerenzwaluw en zwarte roodstaart, en is de locatie beoordeeld op geschiktheid voor egel.

2. Methode en werkwijze

Het onderzoek naar nestplaatsen van boerenzwaluw en roodstaart is uitgevoerd conform de richtlijnen voor Broedvogelonderzoek van SOVON (van Dijk, A.J. & Boele, A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen). Dit betekent 2 gerichte inventarisaties in de periode 20 mei - 30 juni waarbij gelet is op nestindicerend en territoriumindicerend gedrag. Tijdens beide veldbezoeken zijn de schuur en aanwezige nesten visueel geïnspecteerd op aanwezige individuen of eieren, uiteraard zonder dieren wezenlijk te verstoren. Beide veldbezoeken zijn uitgevoerd in het eerste uur na zonsopkomst onder gunstige weersomstandigheden, wanneer vogels in het algemeen zeer actief en goed inventariseerbaar zijn. Voor egel is het terrein voorafgaand aan het eerste veldbezoek beoordeeld op geschiktheid als vaste rust- of voortplantingsplaats. Beide veldbezoeken zijn uitgevoerd door J. Mossink BSc, ecooloog en ervaren broedvogeldeskundige van De Slijpkruik Ecologie.

Tabel 1. Data en omstandigheden veldbezoeken Slikkebaardweg 1 Heino

Datum	Periode	Omstandigheden
10 juni 2021	05:30-06:30	10°C. / 1 Bft / zonnig
30 juni 2021	05:35-06:35	14°C. / 2 Bft / bewolkt

3. Bevindingen

- Tijdens het eerste veldbezoek bleek een oud zwaluwnest uitgebouwd en bezet te zijn door winterkoning. De jongen waren net vliegvlug, al deels uitgevlogen maar keerden nog regelmatig terug naar het nest. Tijdens het tweede veldbezoek was dit nest verlaten.

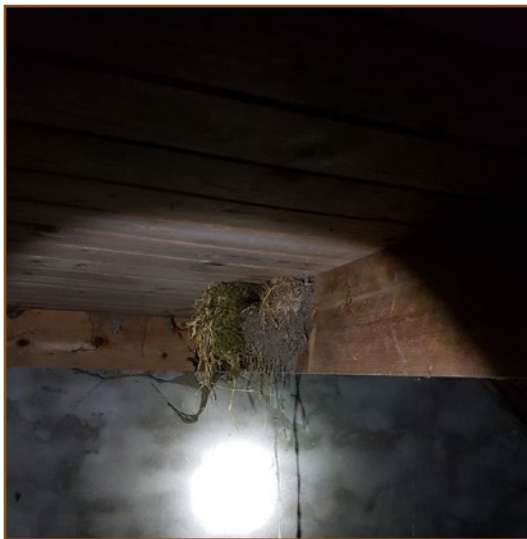
- De andere nesten waren verlaten, deels vervallen en reeds lange tijd niet gebruikt door vogels. Intacte nestplaatsen van boerenwaluw ontbreken, op enkele plekken zijn slechts restjes modder tegen een balk te zien. De andere aanwezige nesten konden niet op soort worden gedetermineerd. Er werden geen andere bezette nesten aangetroffen tijdens beide veldbezoeken.
- Er werden geen boerenwaluwen of zwarte roodstaarten in de schuur of op het erf waargenomen. Dit terwijl voor beide soorten het broedseizoen in volle gang is en de veldbezoek onder geschikte omstandigheden plaatsvonden. Zowel boerenwaluw als zwarte roodstaart zijn normaal gesproken duidelijk herkenbaar aanwezig in deze periode en kunnen dan ook als afwezig worden beschouwd.
- De winterkoningen rusten veel in de schuur, waaronder ook op de balken. De uitwerpselen onder de balken lijken voornamelijk afkomstig van winterkoning gezien het geringe formaat.
- De schuur en het omringende terrein zijn ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats van egel. Het terrein bestaat namelijk uit gras en een smalle strook met ruigtekruiden die niet genoeg dekking biedt voor egels. De houtwal ten noorden van het erf vormt zeer geschikt leefgebied voor egels, maar hier vinden geen ingrepen plaats.

4. Samenvatting en conclusie

- Het verbouwen van de schuur tot woning leidt niet tot aantasting van vaste, jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen van boerenwaluw of zwarte roodstaart. De aanwezige restanten van boerenwaluwnesten duiden op voormalige aanwezigheid maar de nesten zijn duidelijk al lang niet meer gebruikt en deze nesten en de schuur hebben hun functionaliteit verloren voor boerenwaluw. Ook in 2019 is vastgesteld dat het oude nesten betrof. Aangenomen kan worden dat de nesten al zeker 4 broedseizoenen (en waarschijnlijk beduidend langer) niet gebruikt worden. Een ontheffing, vvgb en/of het treffen van mitigerende maatregelen zijn niet nodig ten aanzien van boerenwaluw en zwarte roodstaart.
- De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen invloed op vaste rust- of voortplantingsplaatsen van egel of de functionele leefomgeving van dergelijke verblijfplaatsen. Vervolgstappen ten aanzien van de egel zijn niet aan de orde, mits er geen materialen worden opgeslagen in de houtwal ten noorden van het plangebied.
- Het plaatsen van kunstnesten voor boerenwaluw en nestkasten voor zwarte roodstaart is, ondanks afwezigheid van beide soorten, alsnog aan te bevelen om toekomstige vestiging mogelijk te maken. Beide soorten hebben namelijk te lijden onder een afname van broedgelegenheid door herontwikkeling, sloop en renovaties van bebouwing in het buitengebied. Aangezien de omgeving wel geschikt is als leefgebied is er een reële kans dat de voorzieningen in gebruik genomen zullen worden.
- Houdt verder rekening met het broedseizoen van algemene broedvogels. Ook geldt de algemene zorgplicht. Voor details zie quickscan.

Afb. 1: De te renoveren schuur. Rondom de schuur zijn geen potentiële vaste rust- of voortplantingsplaatsen van egel aanwezig.

Afb. 2: Oud nest boerenzwaluw in de schuur, uitgebouwd en in gebruik door winterkoning.

Afb. 3: De noordzijde van de schuur, zoals te zien ook hier geen mogelijke rust- of voortplantingsplaatsen van egel.